

PROMĚNĚNÍ NA HOŘE

Kázal: Zdeněk Žamboch

Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-li, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte.“ Když to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se báli. Ale Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“ Oni pozvedli oči a neviděli už nikoho jiného než Ježíše samotného. (Mat. 17,1-8)

Milé sestry, milí bratři,

na Silvestra jsem si vybral text právě z tohoto oddílu: **„Toto je můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte.“** Oslovil mě a pořád se mi vrací na mysl, a tak jsem zvolil oddíl, ze kterého pochází i pro dnešní kázání.

Tento příběh se odehrává zhruba týden po Petrově vyznání Ježíše jako Mesiáše. Ježíš bere s sebou tři svoje nejbližší učedníky a vystupuje s nimi na horu, aby se modlil. Často se za tuto horu považuje hora Tábor, která je ale vysoká jenom 590 metrů a v Ježíšově době byla na jejím vrcholu pevnost, a tak se někteří vykladači přiklánějí spíše k tomu, že se tato událost odehrála na hoře Chermon, která se zvedá do výšky přes 2800 metrů. To by také odpovídalo tomu, co čteme v dalších evangeliích, že totiž když vystoupili na horu, učedníci usnuli. Po takovém výšlapu by se tomu nebylo co divit. Ale to asi není až tak důležité, těžiště toho příběhu je jinde. Ježíš se před očima učedníků proměnil, takže jeho tvář zářila jako slunce, a jeho šat byl oslnivě bílý, zjevil se Mojžíš a Eliáš, kteří s Ježíšem promlouvají, a pak se objevuje oblak, ze kterého slyší hlas: „Toto je můj milovaný syn, toho poslouvejte.“

Ten příběh v mnoha věcech navazuje na Starý zákon. Mojžíš a Eliáš byli představitelé Zákona a Proroků. Zákon a Proroci svědčí o Mesiáši, který je naplní a překoná. Mojžíš byl účastníkem zjevení Boží slávy na Sinaji, Eliáš na Chorébu. Ani Mojžíš ani Eliáš neměli hrob. A slovo **„Toto je můj milovaný syn, toho poslouvejte.“** označuje Ježíše nejenom jako Mesiáše, ale také jako proroka, o kterém se mluví v 5. Mojžíšově 18,15: **Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka, jako jsem já. Jeho budete poslouchat.**

U Lukáše čteme, že tématem rozhovoru Ježíše, Mojžíše a Eliáše bylo zakončení jeho pozemské služby, jeho vzkříšení a odchod k Otci.

A tak tento příběh je důležitým momentem, protože odkazuje na Starý zákon, představuje Ježíše, který je pokračovatelem nejdůležitějších starozákonních postav, Ježíše, ve kterém se naplnila dávná zaslíbení a současně ukazuje do budoucna, ke smrti na kříži, ke vzkříšení, nanebevzetí a až k druhému příchodu, kdy se Ježíš vrátí ve své moci a slávě.

Myslím, že pro pochopení tohoto příběhu je dobré si tyto věci připomenout. Ale toho, co si z něho můžeme vzít je ještě mnohem víc.

1. Ježíš je světlo

Čtěme tu, že **Ježíš byl proměněn před jejich očima. Jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý.** Před očima učedníků se zjevuje Ježíš v Boží slávě.

Žijeme v temné době. V době, kdy se projevují snahy prosadit svoje představy silou. Kdy se místo toho, aby se věci řešily dohodami, ve kterých se projevuje dobrá vůle obou stran, prosazuje se síla a bezohlednost. Tak vypadá dnešní mezinárodní politika. Ale nemusíme chodit nikam daleko. Do čela se dostávají ti, kdo umí více křičet a kritizovat. A nás se dotýká stav současného světa. Četl jsem o manželech, kteří se rozhodli, že nebudou mít děti, protože nechtějí, aby se narodily do takového světa, jaký dnes je.

Prožíváme to ale i osobně. Když ztratíme někoho blízkého. Když se ocitneme ve finančních problémech. Když se objeví nemoc, naše, nebo někoho blízkého, se kterou se nedokážeme vyrovnat. Pravděpodobně každý jsme někdy prožili situaci, kdy jsme si připadali, jako by kolem nás zavládla temnota a my jsme neviděli na krok před sebe.

Potřebujeme pro svůj život světlo. Záblesk světla, které nám dává naději, abychom dokázali překonat temnotu, která na nás v životě doléhá. A to nám ten příběh připomíná. Ježíš je to světlo, které svítí do našich životů. On je světlo, které září bez ohledu na denní dobu. Bez ohledu na okolnosti. Něco takového musel prožít Ezdráš, když říká: **Náš Bůh nám dopřál, že se naše oči rozjasnily (Ez. 9,8)**

Jan říká o Ježíši: **To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. (Jan 1,5)** Nepopírá existenci temnoty. Představa, že by jednoho dne se všechno změnilo, a zlo a temnota zmizelo ze světa není reálná. Ale Ježíš je světlo, které přemáhá temnotu. Temnotu ve světě, temnotu kolem nás, ale především temnotu v nás. Odstraňuje tmu hříchu, rozptyluje duchovní temnotu, zmatky a nejistotu. Vede k pravdě, a dává nám naději.

2. Toho poslouvejte

„... hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte.“

V dnešní době je dost problematické mluvit o poslušnosti. Od 1. ledna 2026 platí novela Občanského zákoníku, která obsahuje ustanovení, že není přijatelné, aby děti byly vystavovány tělesným trestům, ani jinému ponižujícímu jednání, protože existují jiné, nenásilné metody výchovy. Nejsem určitě nějakým příznivcem tělesných trestů, myslím že naše děti si v tomto směru nemohou stěžovat, ale kladu si otázku, jestli toto má být obsahem zákona. Nepovede to nakonec k tomu, že ve společnosti převládne dojem, že respekt, úcta a poslušnost jsou vlastně dobrovolné a pokud dítě nechce, poslouchat nemusí?

Vede to pak k tomu, že Bůh říká: Dělejte, co vám říkám. A my odpovídáme: No, možná to udělám a možná ne. Ještě si to rozmyslím. A podle toho pak také člověk dopadne. Adamovi a Evě řekl Bůh: Nejezte ovoce z toho stromu! Ale oni neposlechli a ztratili požehnání a

připravili se o Boží přítomnost. A naopak Abraham poslechl, když ho Hospodin zkouší, jestli bude poslušný a chce po něm, aby obětoval svého syna. Abraham mohl jmenovat celou řadu důvodů, proč ne, ale on to neudělal, poslechl Hospodina, všechno dobře dopadlo a on sám se stal příkladem poslušnosti pro další generace a dědicem Božího požehnání.

Ale poslouchat znamená i naslouchat. Naslouchat tomu co mi Ježíš říká. V televizi a v knihkupectvích najdeme hromadu receptů na dobré jídlo, ale recept na naplněný a šťastný život lidem často uniká. A zapomíná se na ten recept, který říká Ježíš „miluj svého Boha a miluj svého bližního jako sám sebe.“ Nemysli jenom na sebe. Svět nám říká: Ty jsi ten hlavní. Všechno se musí točit jenom kolem tebe. Pak budeš šťastný. Ale Ježíš říká: Je to jinak. Šťastný budeš tehdy, když se staneš bližním tomu, kdo je vedle tebe. Šťastný budeš tehdy, když se naučíš milovat.

Ježíš má slova věčného života a zjevuje nám, že Bůh je Otec. Potřebujeme mu naslouchat, abychom dokázali rozlišit tu jeho cestu, která vede k životu, od našich vlastních cest, které tak často končí havárií někde v příkopě.

3. Nebojte se

Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“ To je poslední slovo, které Ježíš na hoře proměnění učedníkům říká. Nebojte se.

Učedníci se setkávají s Boží svatostí a uvědomují si svoji nedokonalost. Svoji nesvatost. Teď jsme před Bohem zcela nazí a odkrytí, On vidí do těch nejtajnějších zákoutí našeho srdce, před ním nemůžeme nic skrýt. Před ním nemůžeme obstát. Setkání se svatým Bohem je pro ně skutečný šok. A Ježíš se jich dotýká a říká: Nebojte se. Jsem tu s vámi.

V Bibli najdeme výzvu „Neboj se!“ celkem snad 365x. Na každý den jednu. Zaznívá k Jozuovi, který má vést národ do zaslíbené země. K Jairovi, který prožívá zármutek ze smrti svojí milované dcery. K učedníkům, kterým jde o život na rozbouřeném moři. Když na ně dopadá nejistota, jak to bude dál, když je Ježíš opouští. K Pavlovi, který potřeboval povzbuzení při službě v Korintu. A v dalších a dalších situacích.

Nebojte se! Vy, před kterými je úkol, který přesahuje vaše schopnosti. Vy, kdo prožíváte zkoušky. Vy, kdo potřebujete povzbuzení. Vy, na koho je toho prostě moc. Vy, kdo si kladete otázky sami nad sebou. Vy, kdo nevíte, co dál. Vy, kdo jste nemocní. Vy, kdo podléháte malomyslnosti a skrýváte svoje obavy pod maskou sebejistoty. A také ty, kdo si uvědomuješ svoji bídu a svůj hřích.

Ježíš nám dodává odvalu a říká: Neboj se! Protože já jsem tu s tebou a dám ti sílu, abys to zvládl. Já jsem tu, abych ti podal ruku a já tě i provedu. Já jsem přišel, abych na sebe vzal tvoje hříchy.

Říká: Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Když mě budete poznávat, když se budete učit ode mne, pak budete osvobozeni od strachu, od hříchu, od nejistoty. Pak budete moci žít svobodný a radostný život.

4. Kdo může spatřit Boží slávu?

A nakonec: Ježíš vzal s sebou ty učedníky, kteří mu byli nejbliž, společně vystoupili na horu a učedníci vidí Ježíše, který se proměnil, jeho tvář zářila a jeho roucho bylo oslnivě bílé. Byli svědky Boží slávy. A ten příběh není jenom nějak symbolický, nějaký obraz, který měl popsat nějakou událost, která se ve skutečnosti odehrála nějak civilněji. Apoštol Petr se k této události vrací ve svém 2. dopisu a říká: „**Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi, ale zvěstovali jsme vám moc a slavný příchod našeho Pána Ježíše Krista jako očití svědkové jeho velebnosti. On přijal od Boha Otce čest i slávu, když k němu ze svrchované slávy zazněl hlas: Toto jest můj milovaný Syn, v něm jsem našel zalíbení. A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svaté hoře.**“ (2. Pt. 1,16-18)

Podobně to asi prožili pastýři, když se kolem nich rozzářila sláva Páně a anděl jim zvěstoval, že se jim narodil Spasitel. Nebo apoštol Pavel na cestě do Damašku.

Může v nás vzniknout pocit, že asi naše víra není dostatečně hluboká, když jsme my sami nic podobného nikdy nezažili. Že jsme o něco ochuzeni. Že Pán Bůh jedná s jinými lidmi, ale my jsme tak trochu druhá liga. A třeba to ani Pánu Bohu nemáme za zlé, protože jsme si vědomi svých slabých stránek, a tak se tomu ani moc nedivíme.

Ale v neděli po Vánocích se často připomíná příběh o tom, jak Josef s Marií a malým Ježíšem přichází do chrámu, aby za něho obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata. Čteme tam o Simeonovi, který byl spravedlivý a zbožný, očekával příchod Mesiáše a čteme, že Duch svatý byl s ním. Bylo mu zaslíbeno, že nezemře, dokud neuvidí Hospodinova Mesiáše. A teď, když potkává Josefa s Marií a s Ježíšem, bere Ježíše do náručí a říká. „**Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy – světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.**“ (Luk. 2,28-32)

Poznal svým duchovním zrakem, že to malé dítě, které se teprve před nedávnem narodilo je ten zaslíbený Mesiáš. Lidským zrakem viděno to byla naprosto běžná situace, takových rodin tam přicházelo mnoho. Ale on v tu chvíli viděl Boží slávu. A říká: Tak, teď už můžu klidně zemřít. Měl otevřené ty duchovní oči, a tak byl schopen poznat, že před ním je zaslíbený Mesiáš.

Může se stát, že prožijeme nějaký mimořádný okamžik. Při aliančním týdnu tady při jednom večeru bratr mluvil o chvíli, kdy intenzívně prožíval Boží přítomnost. Bylo to pro něho něco naprosto reálného. Ale Boží slávu uvidí i člověk, který, který chodí s Bohem a má otevřené srdce pro hlas Ducha svatého. Protože pak se mu otevírají ty duchovní oči pro to, aby uviděl Boží jednání ve svém životě.

***Modlitba:** Pane Ježíši Kriste, někdy se nám zdá, že nás obklopuje temnota. Děkujeme, že Ty jsi to pravé světlo, které svítí do našich životů. Děkujeme, že jsi naše útočiště a síla. Děkujeme, že k nám mluvíš prostřednictvím svého slova. Děkujeme, že nás posiluješ na naší cestě. A prosíme, dej nám citlivé a vnímavé srdce, abychom byli připraveni slyšet Tvůj hlas a mohli vidět Tvoji slávu. Amen*